

Hysteroskopi 2.0

Användarmöte GynOp 2020-11-20

Anneli Jördens, delregisteransvarig

THE SWEDISH NATIONAL QUALITY REGISTER
OF GYNECOLOGICAL SURGERY

Bakgrund till Hysteroskopi 2.0

- Nästa generation av hysteroskopiregistrering i GynOp
- En kort genomgång av hysteroskopiregistret
- Vilka instrument finns?
- När, hur och varför ska man göra hysteroskopi?
- Endometriedestruktion är ju oftast inte hysteroskopisk, även om det kan göras med hysteroskop, men det föranleder ett namnbyte på delregistret hysteroskopi till...

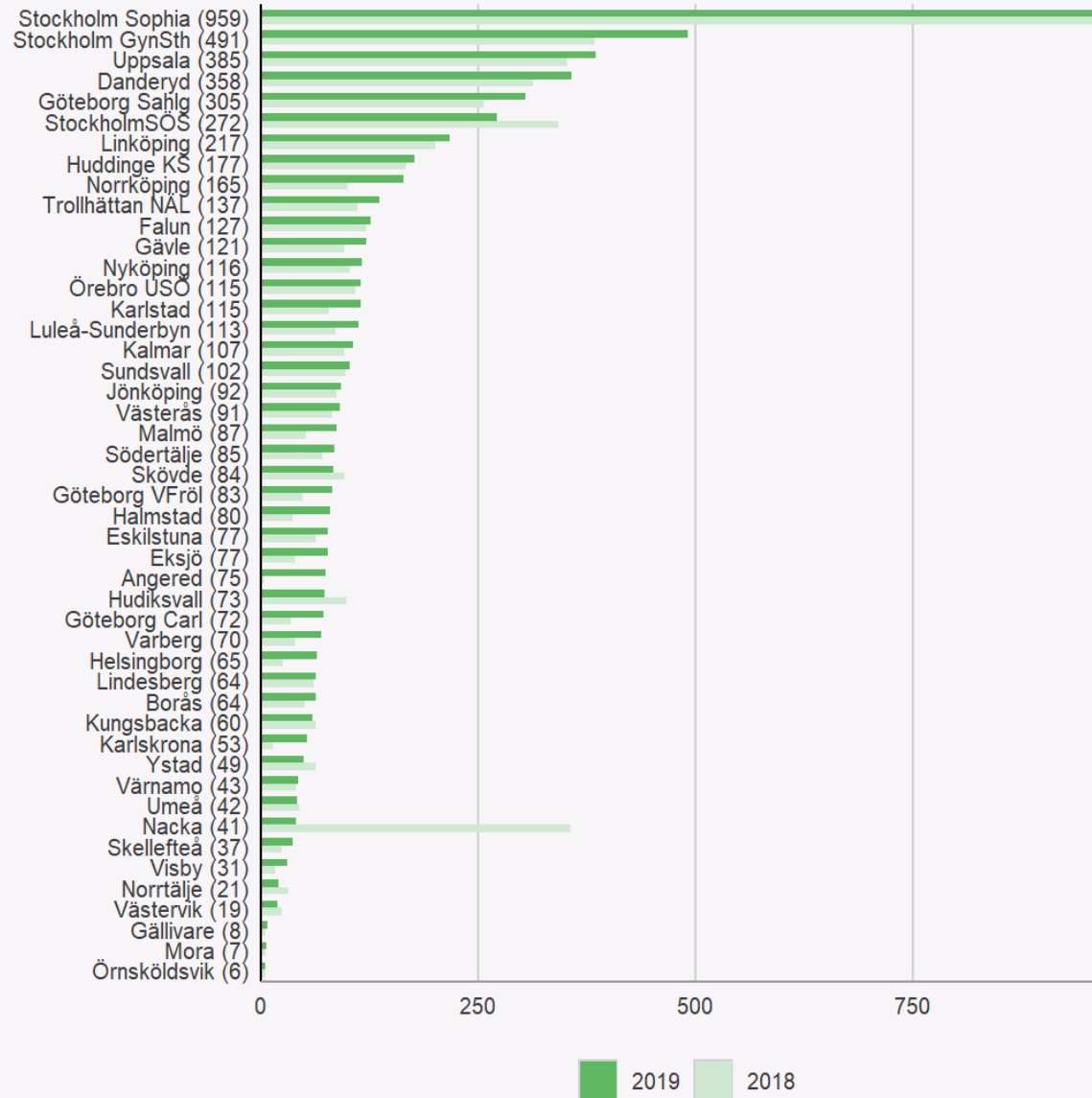
Intrauterin kirurgi

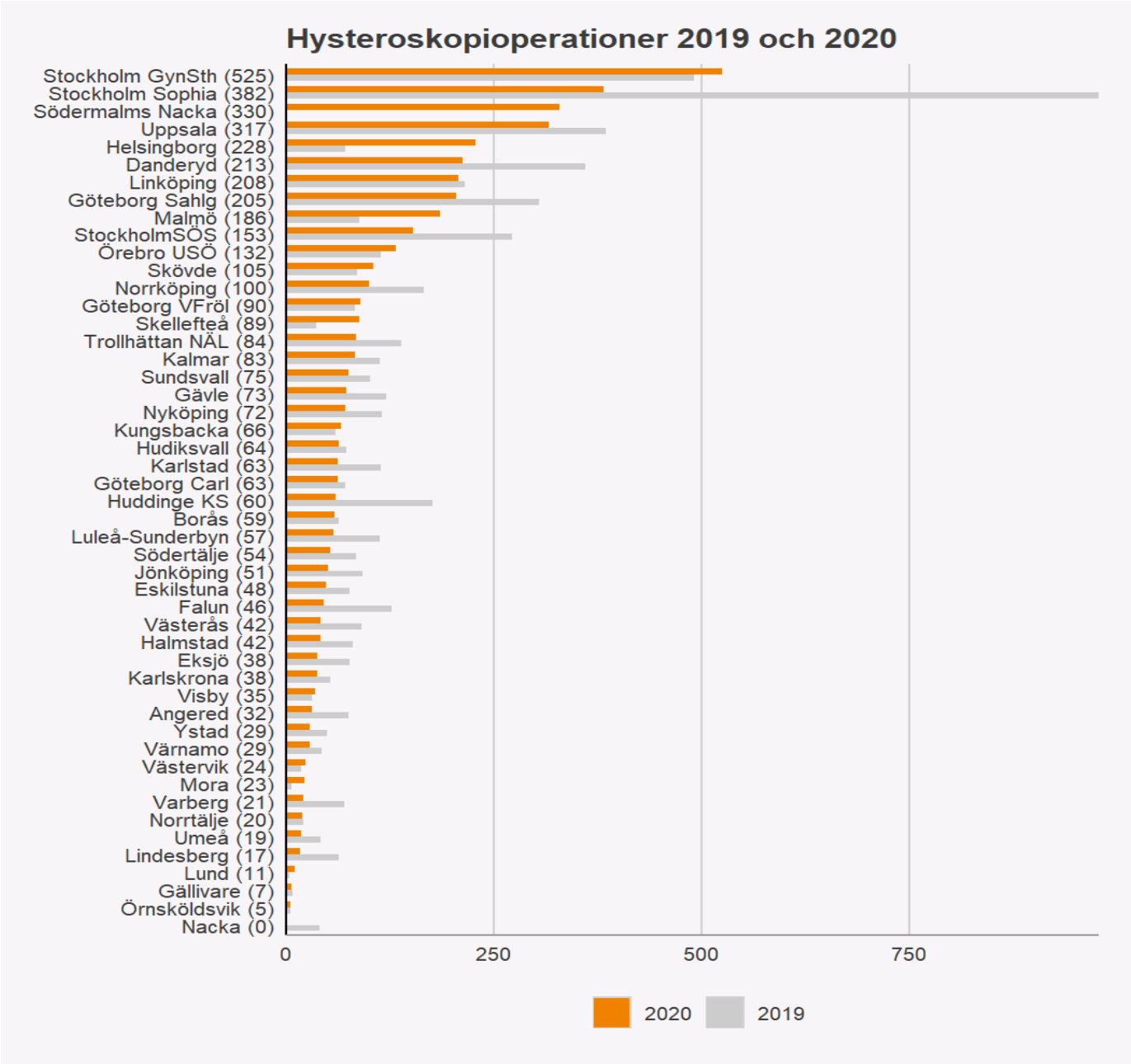
- Full benämning på delregistret blir -
Intrauterin kirurgi - med hysteroskop och/eller destruktionsmetod
- En tanke med namnbytet är bland annat att få ökad registrering av endometriedestruktion som ej registreras fullt ut idag. År 2019 utfördes 382 enligt Socialstyrelsens register, 259 registrerades i GynOp (68%)
- I dagsläget är täckningsgraden kring 75% 2018, (siffror för 2019 ej helt klara) och denna siffra har ökat med 10% de senaste 5 åren men är fortfarande inte optimal då vi gärna vill nå >85-90% täckningsgrad
- Täckningsgrad = antal hysteroskopiska operationer i GynOp, utförda under det aktuella året jämfört med totala antal hysteroskopiska operationer registrerade antingen i GynOp eller i patientregistret, utförda under samma år.
- Anslutningsgrad = antal kliniker, mottagningar som utför intrauterin kirurgi och som registrerar detta i GynOp-registret jämfört med alla kliniker i landet som utför dessa operationer.

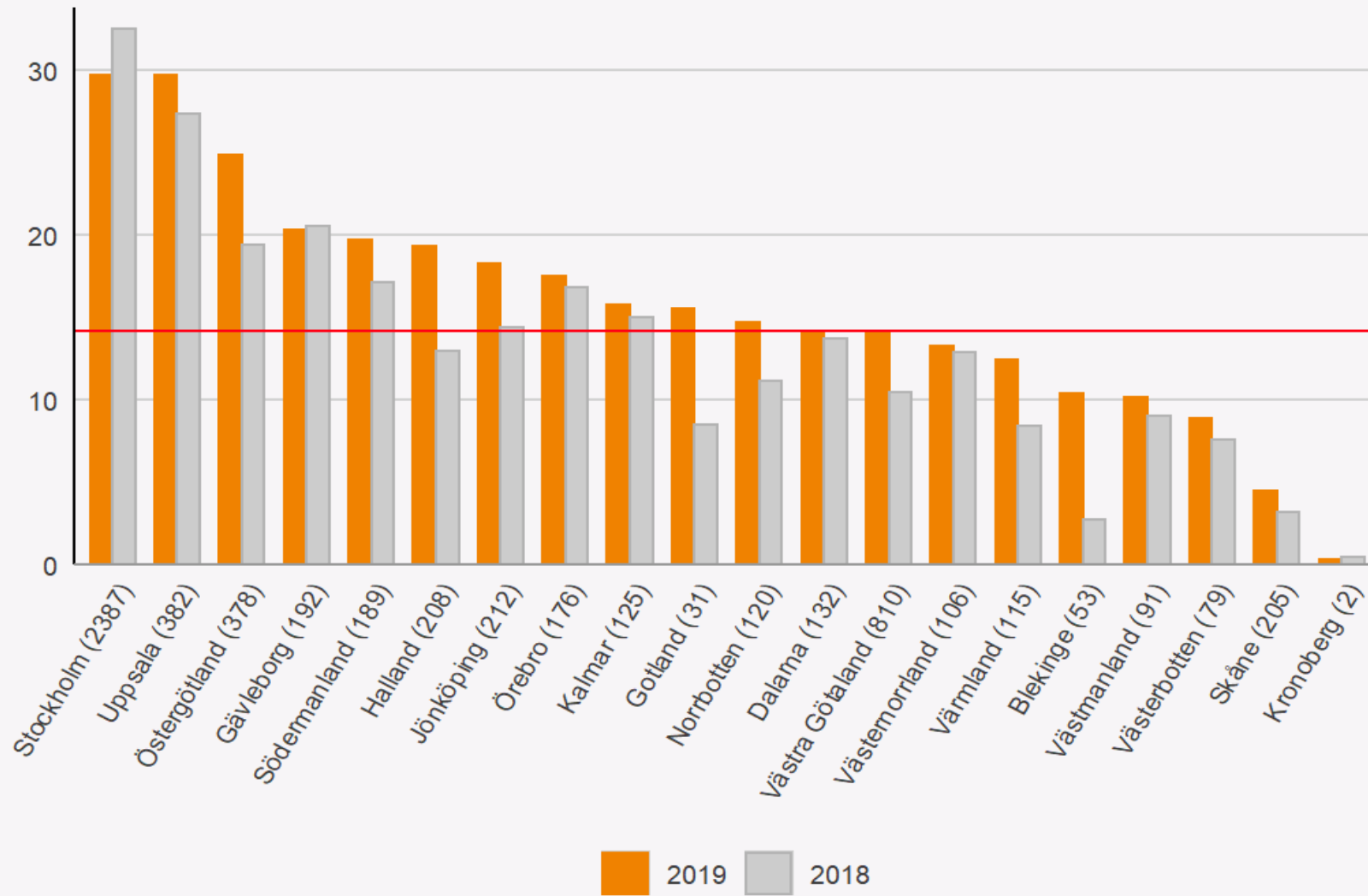
Hysteroskopioperationer 2018 - 2019

(Opererade 2019 inom parentes)

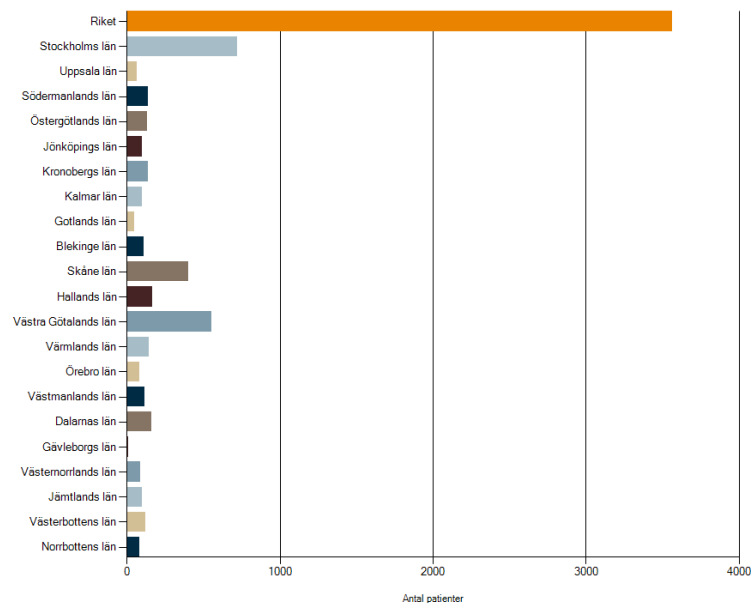

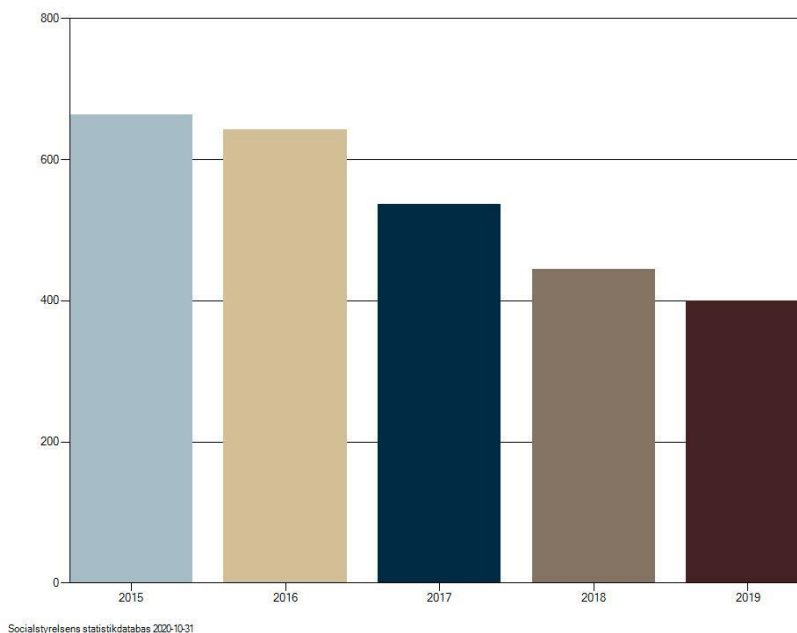
Antal hysteroskopioperationer/10 000 kvinnor, länsvis

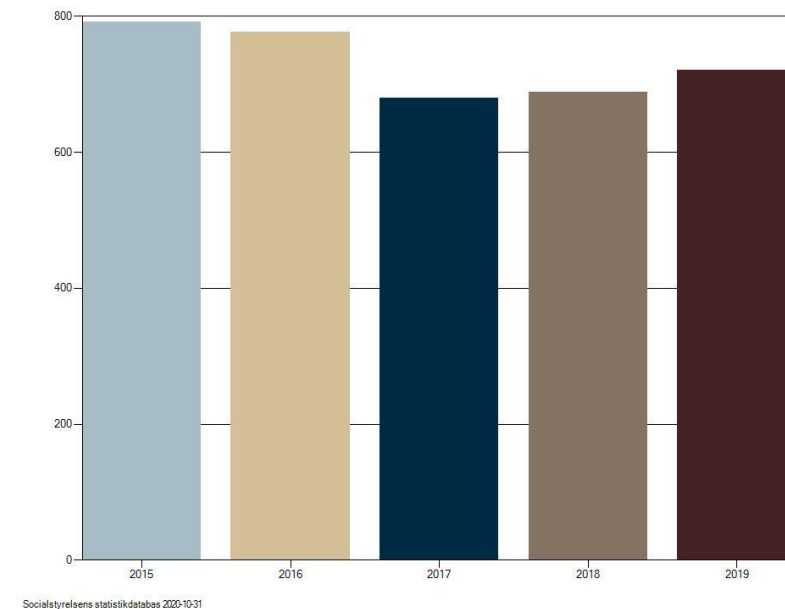
Operationer, Sluten och/eller specialiserad öppen vård, Antal patienter, LCA13 Fraktionerad abrasio av cervix och corpus uteri, Ålder: 0-85+, Kvinnor, 2019

Operationer, Sluten och/eller specialiserad öppen vård, Antal patienter, LCA13 Fraktionerad abrasio av cervix och corpus uteri, Skåne län, Ålder: 0-85+, Kvinnor

Operationer, Sluten och/eller specialiserad öppen vård, Antal patienter, LCA13 Fraktionerad abrasio av cervix och corpus uteri, Stockholms län, Ålder: 0-85+, Kvinnor

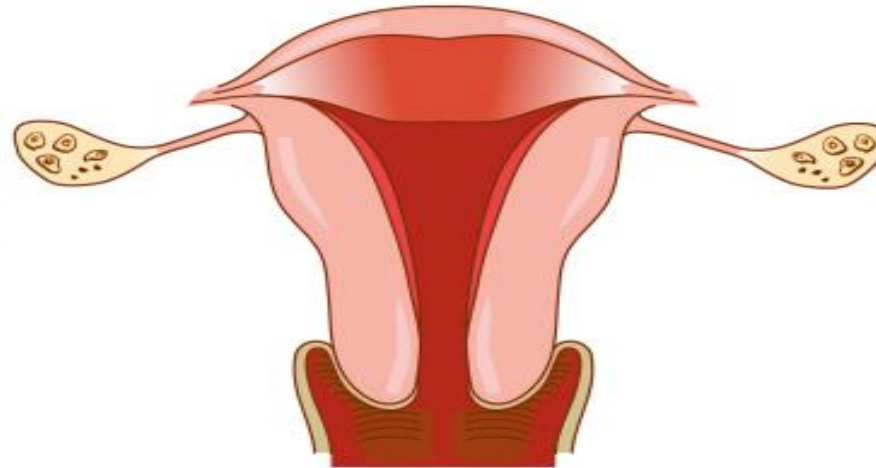
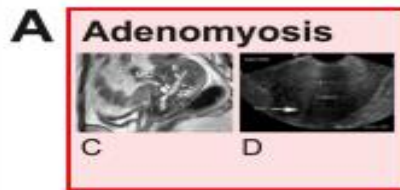
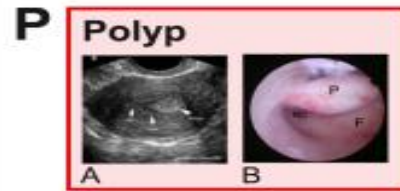

Intrauterin kirurgi

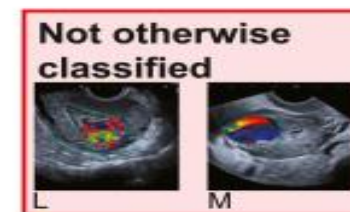
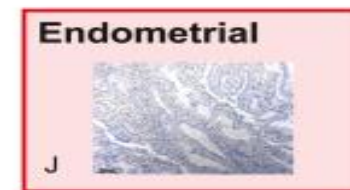
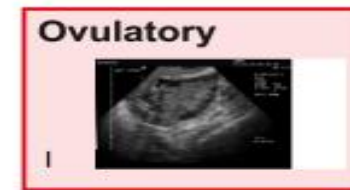

Intrauterin kirurgi

- Utifrån PALM-COEIN kan vi förbättra utredning, diagnostik och behandling och bestämma när, hur och varför vad gäller intrauterin kirurgi, som denna presentation inleddes med
- PALM-COEIN publicerades 2011 efter ett internationellt samarbete (FIGO) under många år. Bland annat beslöts att ersätta termen menorrhagi och metrorragi som diagnos - till benämningen AUB, abnormal uterine bleeding eller HMB, heavy menstrual bleeding
- Utredningsgång kan illustreras med olika flöden, men kortfattat rekommenderas -> bedömning av anamnes, riskfaktorer - ultraljud, med och utan HS eller kontrast - endometriebiopsi som första steg i eventuell malignitetsutredning - hysteroskopi - eventuellt MRI
- (*International Journal of Gynecology and Obstetrics 113 (2011) 3-13. FIGO Classification system PALM-COEIN. Munro et al.*)

- A: USS view of polyp
 B: Hysteroscopic view of polyp
 C: MRI of adenomyosis
 D: USS of adenomyosis
 E: Hysterectomy specimen containing fibroids
 F: Hysterectomy specimen containing endometrial cancer
 G: Histology of endometrioid carcinoma
 H: Excessive bruising
 I: USS of polycystic ovary
 J: Progesterone receptor localisation in secretory phase
 K: levonorgestrel-releasing intrauterine system (LNG-IUS)
 L: Doppler USS of AV malformation
 M: Doppler USS of endometrial pseudo-aneurysm

C

O

E

I

N

Intrauterin kirurgi

- Jämförelse av endometriebiopsi, fraktionerad abrasio och hysteroskopi för att diagnosticera intrauterin patologi:
- Flertal studier visar högre sensitivitet för endometriebiopsi (85-99%) jämfört med fraktionerad abrasio (77-94%)
- I jämförelse fraktionerad abrasio och hysteroskopi så är sensitiviteten för att diagnosticera intrauterin patologi 60-70% med fraktionerad abrasio jämfört med >90% med hysteroskopi
- Endometriebiopsi bör utföras som första steg, hysteroskopi anses som *golden standard för diagnos av intrauterin patologi*, men kräver mer resurser med både teknik och kompetens som medför att fraktionerad abrasio fortsatt har en liten plats, men målet för intrauterina diagnostiken bör vara att fler utbildas i hysteroskopi!

Intrauterin kirurgi

- Avslutningsvis vad gäller fraktionerad abrasio - det ska INTE registreras i intrauterin kirurgi-registret
- Inte heller endast endometriebiopsi, eller vacuumexaeres. (Endometriebiopsi som görs i samband med ingreppet Endometriedestruktion skall dock registreras)
- Av hysteroskopierna så ska INTE rent diagnostisk hysteroskopi utan någon åtgärd registreras, ej heller spiraluttagning med hjälp av hysteroskop.
- Däremot viktigt att registrera **Diagnostisk hysteroskopi med biopsi**, då det ofta är med dessa ingrepp man hittar malignitet. **ULC05** samt **ULC15**

Intrauterin kirurgi

Officehysteroskopi - See and treat

Intrauterin kirurgi

Så kallade **officehysteroskop** används utan problem på mottagning, men även på operation. På grund av tunn yttre diameter, från 2-5 mm så behövs sällan dilatation av cervix med hegarstift. Tekniken att gå rätt in i uterus med instrumentet, utan spekulum i vagina eller tänger i portio, kallas vaginoskopi. Tack vare en arbetskanal kan mycket operativt utföras med exstirpation, biopsi, diatermi av polyper, septa etc

Olympus flexibel

Office hysteroskop (Versascope)
Gynecare

Stryker

Bettochi Storz

Kungshusen
officehysteroskop

Intrauterin kirurgi

Myosure morcellator

Kungshusen resektoskop

Resektoskop (STORZ)

Olympus resektoskop

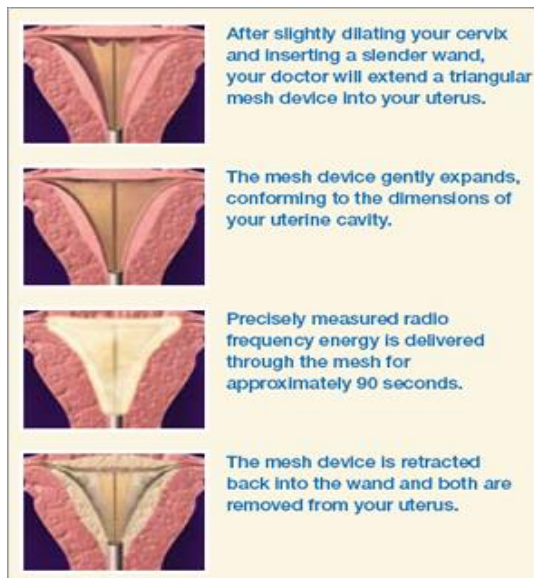
Bigatti morcellator

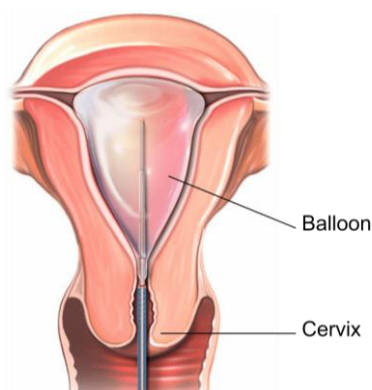
Truclear morcellator

Resektoskop och morcelleringshysteroskop används för att åtgärda myom, större polyper, graviditetsrester osv. Ofta används de på operationsavdelning, görs ofta i narkos, därav kallas de **operationshysteroskop** traditionellt. De kan givetvis användas på mottagning med, med bra analgetisk rutin. Kräver dilatation av cervix med hegarstift.

Intrauterin kirurgi

Novasure

Thermablate

Endometriedestruktion, behandling av riklig menstruation, normalstor uterus utan intrauterin förändring. Görs med värmebehandling, antingen via radiofrekvensenergi eller ballongmetod med uppvärmning.

Destruktion kan också göras med hysteroskop, då används någon form av diatermikula, platta eller dylikt som man går över hela endometriet med.

Lina

Intrauterin kirurgi

- Nya metoder utvecklas ständigt.
- Från UK finns utveckling av ett instrument som används transcervikalt in i uterus och med hjälp av ultraljudsguidning ablateras myom inifrån med hjälp av radiofrekvens energi.
- Metoden är på gång i Sverige, jag känner inte till om någon klinik börjat med den än.

Figure 1 The Sonata® System Treatment Device.

Det här fotot av Okänd författare licensieras enligt CC BY-NC

Sonata System cart

Intrauterin kirurgi

- Ett ombyggnadsarbete pågår av registret
- Detta gäller alla delregister i GynOp
- Hysteroskopiregistret byter ju namn och varje inmatningsfaktor är genomgången och förhoppningsvis innebär detta en snabbare registrering i samband med operation och förhoppningsvis mer relevanta detaljer för statistik från registret.
- Arbetets slutdatum ej klarlagt, men processen har kommit långt i omarbetning.

Operationsformuläret

Datum: Huvudoperatör: ☐ ST-läkare

Operationsindikation:

Ej angivet

☐ Konsulterad

☐ Operationen avbryts

Anestesi:

☐ Intubationsnarkos

☐ Larynxmask

☐ Masknarkos

☐ EDA

☐ Spinal

☐ L. A.

☐ L. A. med sedering

☐ PCB

☐ Annan: Vad:

☐ Ingen

Val operation intrauterint:

Hysteroskopi

Endometriedestruktion

Hysteroskopi med samtidig endometriedestruktion

Mer än intrauterin kirurgi

Dölj gamla alternativen förutom "Mer än hysteroskopisk kirurgi" som ska ändras till "Mer än intrauterin kirurgi".

Peroperativt bedöms tillståndet som

Benigt

Malignitetsmisstänkt

Malignt

De tre alternativen ska vara kvar, men inget ytterligare ska öppnas vid valen malignitetsmisstänkt och malignt

Operationen inleds som:

"Hysteroskopisk" ska ändras till "Intrauterin". Intrauterin ska vara förvalt vid valen hysteroskopi och endometriedestruktion under "Val operation intrauterint"

Ändra turordningen och lägg till "Ingen". Finns en variabel som heter AnestesiIngen i operationsformuläret i databasen, använd den till "Ingen". Denna ändring gäller alla operationer, inte bara hysteroskopier.

Intrauterin kirurgi

- Sammanfattning: Intrauterin kirurgi-registret skall bli bättre, tydligare och enklare
- Det skall ge tydlig information för statistisk utvärdering, vilka metoder är mest effektiva, vilka ingrepp är mest patientvänliga
- Det skall vara användarvänligt, det skall inspirera fler kliniker, mottagningar att delta i GynOp
- Som delregisteransvarig vill jag få in era synpunkter och frågor för fortsatt förbättring!
- Anneli Jördens
Mail: anneli.jordens@regionuppsala.se

Tack!

